

АКАДЕМСКО ПЕВАЧКО ДРУШТВО

1884

„ОБИЛИЋ“

НА УНИВЕРЗИТЕТУ У БЕОГРАДУ

1934

ПОД НАЈВИШИМ ПОКРОВИТЕЉСТВОМ Њ. В. КРАЉА

ЈУБИЛАРНИ

КОНЦЕРТ

БЕРЛИОЗ

СЛАВЕНСКИ

2 ЈУНИ 1934

САЛА КОЛАРЧЕВОГ НАРОДНОГ УНИВЕРЗИТЕТА

БЕОГРАД

1934

Мушки и мешовити хор

Академског певачког друштва „Обилић”

Оркестар Београдске филхармоније

Солисти, чланови Београдске опере:

Евгенија Пинтеровић

Рудолф Ертл

Крста Ивић

Живојин Томић

Драг. Митровић

Братуш

Диригент

Јован Бандур, I диригент „Обилића”
диригент Београдске опере

ПРОГРАМ

ХЕКТОР БЕРЛИОЗ:

ДЕТИЊСТВО ХРИСТОВО

Духовна трилогија

Ор. 25.

Речи Хектора Берлиоза — Превео Ст. Бинички

- I део — Иродов сан
- II део — Бегство у Египат
- III део — Долазак у Саис

ЛИЦА:

Марија — мецосопран . . . гђа Е. Пинтеровић
Јосиф — баритон . . . . . г. Р. Ертл
Ирод — бас . . . . . г. Ж. Цвејић
Полидор — бас . . . . . г. Митровић
Центурион — тенор . . . . . г. Братуш
Рецитатор — тенор . . . . . г. К. Ивић
Домаћин — бас . . . . . г. Ж. Цвејић

ЈОСИП Ш. СЛАВЕНСКИ:

РЕЛИГИОФОНИЈА

Ораториум

- 1.) Пагани — баритон соло . . . . . г. Р. Ертл
бас соло . . . . . г. Ж. Цвејић — мушки хор
- 2.) Јевреји — баритон соло . . . . . г. Р. Ертл — мешовити хор
- 3.) Будисти — алт соло . . . . . гђа Е. Пинтеровић — мешовити хор
- 4.) Хришћани — мешовити хор
- 5.) Муслимани — тенор соло . . . . . г. Ж. Томић — мушки хор
- 6.) Песма животу — мешовити хор

Т Е К С Т О В И

ДЕТИЊСТВО ХРИСТОВО

ПРВИ ДЕО

Иродов сан.

Реципашор: У оно време се он, наш Исус у јаслама роди;
Ал' чудо не огласи ко га нама послао.
Силници већ стрепили су зли,
а слаби, наде пуни тад чекаше сви.
Хришћани чујте сад
Злочинство како слави
Јеврејски силни краљ
Од сна уплашен злог
Анђелски чујте кор
Што мајци и оцу јави
Исуса малог у дом
Како нареди Бог.

Сцена I.

Улица у Јерусалиму. Стража. Римски војници у ноћној патроли.

Ноћни Марш.

Полидор (командант патроле). — Римљанин!

Ценџурион — Хајд напред!

Полидор — Чуј ме!

Ценџурион — Полидору! У Риму мишљаху да си ти крај реке Тибра.

Полидор — Тамо био бих већ, да тај Галус, ваш претор ме сад ту не задржа силом.

И без разлога сваког ево чамим у жалосном граду ја том,
будалаштине гледам краљића јеврејског у бесаници чувам.

Ценџурион — Шта ради Ирод?!

Полидор — Он сања и стрепи, издајства види свуда, зивка саветнике
све, сваки час;

често и преко ноћ, да га чувамо, тражи он... и тако кињи нас.

Ценџурион — Неки смешан тиранин! Ал' иди обиђи стражу....

Полидор — Баш морам то. Сад збогом! Нека га Јупитер казни.

Патрола се удаљује.

Сцена II

У палати Иродовој.

Иродова арија.   Иродов сан.

Ирод   И опет, сан тај!
И дете увек то
... што престо отима мој
Та слућња што ме дави.
Још вечно прети мени сад,
мом животу и слави!
Бедна краљевска моћ!
Што влада ал не живи!
За сваког закон зна,
А жељан је живота да може сам кроз шуму за пастором поћ!
О ноћи мрачна, ти, целом свету, што пружаш слатки мир,
мом болном уму дај бар један часак мира,
нек бриге све ми скрије твој лаки veo тај!..
Болном уми ми дај бар један часак мира!
Бедна Краљевска моћ!
Бедна Краљевска моћ,
што влада ал, не живи
за сваког закон зна,
а жељан је живота, да може сам,
кроз шуму за пастиром поћ!
Ал' залуд труба, сна немам ја,
зла и тужна ми судба
уморна душа ми сва.
О вечна ноћ је та,
о већна ноћ је.

Сцена III.

Полидор — О Краљу!

Ирод — Издаја, подлаци! још може тај да брани мене...

Полидор — Стан'те сад!

Ирод — Ох! то си ти, Полидоре! Какву доносиш вест?

Полидор — Јеврејски врач су ту по заповести дођоше амо.

Ирод — Најзад!

Полидор — Ево њих!

Ирод — Нека уђу!

Сцена IV.

Ирод и Врачи.

Хор — Мудраци из Јудеје, о Краљу, признајућ теби,
пуну мудрост и моћ, одани сви, позив примисмо твој,
кажи шта желиш ти?

Ирод — Објасните ми ви, дал' има лека бризи, што
тишти ми груд и што ме мучи силно?

Хор — Која то?

Ирод — Сваку ноћ, све исти сан, у исто доба, ја тупи чујем глас ко
из гроба, где понавља речи те: „твоја срећа прође већ! откад
дете се роди, што до пропасти води, твој престо и моћ ти
сву“. Решите мудраци ви, дал' истина има код снова по некад,
и опасност што прети ми ова избећи можел' се сад?

Хор — Духови знају ли што, преко нас питај њих,
они одмах рећи ће то.

Хор — Ти чу сву истину. Једно дете се роди, што до пропасти води,
твој престо и моћ ти сву. Ал' нико не зна му још име и
каквог је рода.

Ирод — Што ми чинити ваља?

Хор — Ти пашћеш знај, ако сад не успеш да умириш духове зле,
а да сулбине скренеш моћ, новорођенчад сву одмах нек
скрије ноћ.

Ирод — Па добро! Па добро! Нек их мач све посече! Да оклевам
несмем сад. Кроз Јерусалим свуд кроз Назарет, Витлејем
град. Ново рођенчад крв, нек потоком потече! На страхан
крик на јецај сув, на вапај мајке, све што куне, река крвавих
ток гадове што им пуне, река крвавих ток, градове што им
пуне. На сав тај јад ја бићу глув. Ни лепота љупкост, ни
старост, неће да умањи моју јарост. Нек страху моме буде крај!

Хор — Да, да! Нек их мач све посече! Не чекај ти!

Ирод — Не, не.

Хор — Не чекај ти!

Ирод — Не, не. Кроз Јерусалим свуд кроз Назарет, Витлејем град.

Хор — Кроз Јерусалим свуд. Кроз Назарет, Витлејем град,
новорођенчади крв, нек потоком потече! Да!

Ирод — Нек потоком потече. На страхан крик на јенај сув, на вапај мајке све што куне. Река крвавих ток. На сав тај јад, ја бићу глув ни љупкост, лепота, ни љупкост ни младост, неће да умањи храброст. Нек страху моме већ једном буде крај.

Врачи чине кабалистичке покрете и заклинџу духове.

Сцена V.

Стада у Витлејему.
Дует.

Марија — О, сине мој, дај ту нежну траву
Тим јањцима малим, око тебе што блеје!
О дај им то!
Нек се хране јадни! Недај да вену гладни
О сине мој! Мио и драг!

} 2 пута

Марија {
Јосиф {
Распростири цвеће то, за одмор њима спреми!
Твој дар је срећа за све. Радости гле!
Игре им гле, радости те!
Њина мајка погледа захвално у срећи тој.
Распростири цвеће то! Одмор њима спреми
Дар је твој срећа за њих, сине мој!
Радости гле игре им те!
Њина мајка погледа захвално у срећи тој.
Нек Бог ти даде благослов свој.
О драги сине мој, драги, њежни сине мој.

Сцена VI.

Анђели, Марија и Јосиф.

Хор анђела — О Јосифе! И Марија! Почујте нас.

Марија и Јосиф — Са неба весници ми слушамо вас.

Хор -- О спаси сина свог, опасност њему прети, Марија!

Марија — Зар сину мом.

Хор — Да. С њиме бежите ви, да нигде траг не остане
ваш клети.

Још вечерас пођ'те сви ка Египту у бег.

Марија и Јосиф — Нек је свет налог ваш небо само што шаље.
Ми већ бежимо са Исусом сад.
Ал' молбе скромне нам чујте и даље.
Дајте мудрост и снагу, њега спашћемо тад.

Хор — Силе небеске зрачне уклониће
с пута вам злог све опасности мрачне.

Марија и Јосиф — На пут се журимо с тог! Осана.

ДРУГИ ДЕО

Бегство у Египат

Пастири се скупљају око стаје у Витлејему. Опроштај пастира са Св. Породицом.

Хор — Ти напушташ краје ове, напушташ свој очински праг.
Тебе, отац, мајка зове и увек баћеш њима драг.
Расти, цветај, деце нове, буди отац добар и благ!
Ако тамо зло те снађе
где лажног Бога шују сви,
нек те поздрав наш свуд нађе,
и крај срца вечно ти спи.
Дечко наш, нек Бог те прати!
И стобом мила биће два,
злу да можеш супрот стати,
и срећа нек Вам увек сја.
Анђео вама знак ће дати,
претил' Вам опасност зла:

Одмор Св. Породице.

Рецитацијор — Путници беху стигли тад, једном дивном месташцу малом, где најоше најгушћи хлад и воде чисте у извору. Св. Јосиф рече: „Станите сви! Ту где тече извор битсар и тих. А после мука свих, одморимо се ми!“ Исус спаваше... Док Света Марија држаше мазгу за узду, рече тад: „О гледајте тај њилим леп од цвећа и траве, Господ Бог што је ту простро за сина мог“. Ту им ноге уморне стале, где три су палме сенку дале. Мазга је пасла, дете спи света путника три, мирни сни, одмор красе. У срећи су спавали сви. С неба збор анђела сви клечећи около њих. Детету божјем слаше молитве свете.

Хор анђела — Алилуја! Алилуја!

ТРЕЋИ ДЕО

Долазак у Саис.

Рецидиватор — И дана три кроз ветар врућ и плах, кроз море песка
путоваху тад.

Сирота маза једини слуга верни
жедна и гладна у пустињи оста њој.
Сам би Јосиф пао од умора и жеђи
Пре но с' Породицом он до града стигне ког
Да му не поможе Бог.
Само Марија Света корачаше мирно и верно
И држаше повој свој.
А дивна коса плава и света му глава
На њеним грудма ко да нову снагу даваше њој.
Ал' ће најзад изнемоћи и она.
Док нијзад сви стигоше у Саис град
Заморни клонули на умору већ.
То беше стари град, који припадаше ^{давно империји} Римској,
Свиреп ту беше свет горд и поносит сав.
О, чујте колико мука и невоља страшних
Они поднеше тражећи крова и хлеба.

Сцена I.

У граду Саис-у.

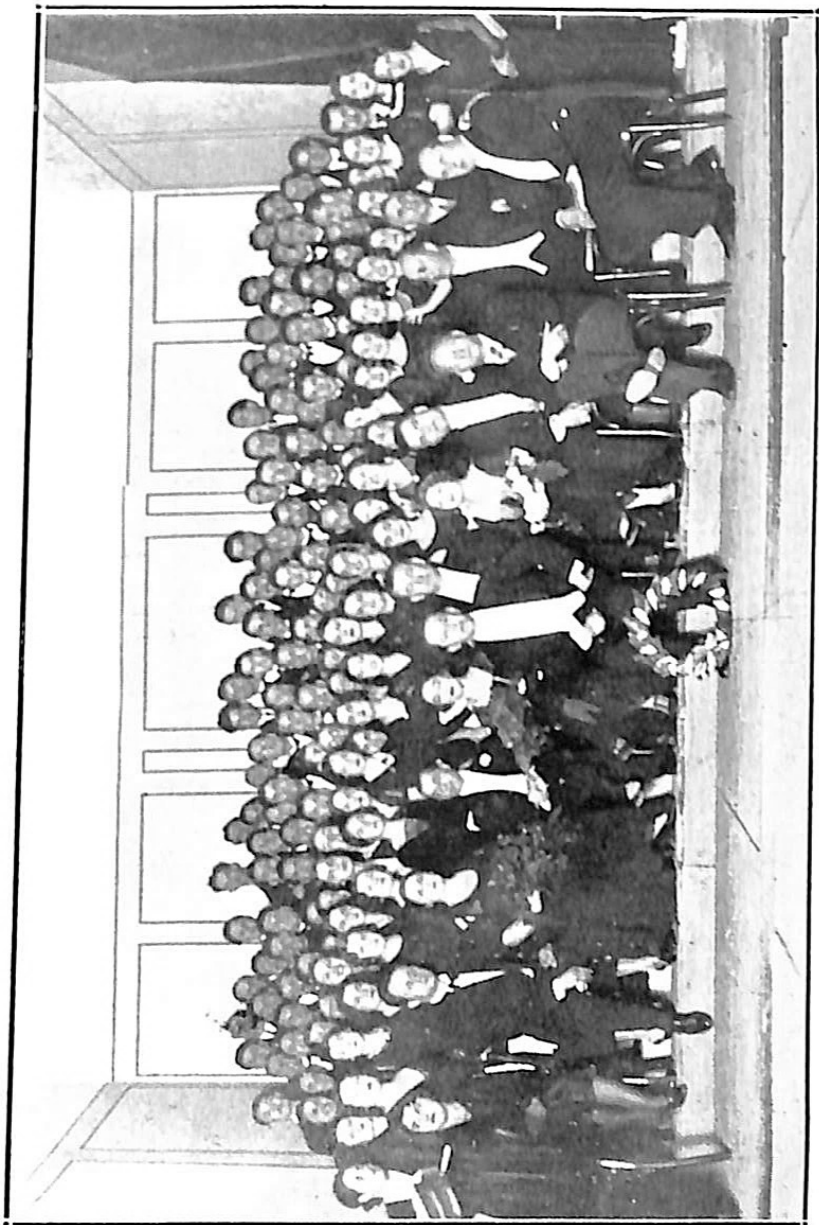
Дует.

Марија — У том бескрајном граду
Где се свет у гомиле скупља
Ах, вика та, од ње ме стра'
Снаге већ немам, немоћ хвата
О пођи, куцај на та врата.

Јосиф — Милост за нас, тражите спас'
Дајте нам, јадним, одмор код вас
И гостопримство вам свето
Дајте мајци и детету ви! Авај
Чак из Јудеје пешке смо дошли ми.

Хор — Отступ'те Јевреји зли! Египћани шта да чине с вама скитнице
прокажене ви!

Марија — Ноге ми земљу крвљу топе!

Академско певачно друштво "Обилић"

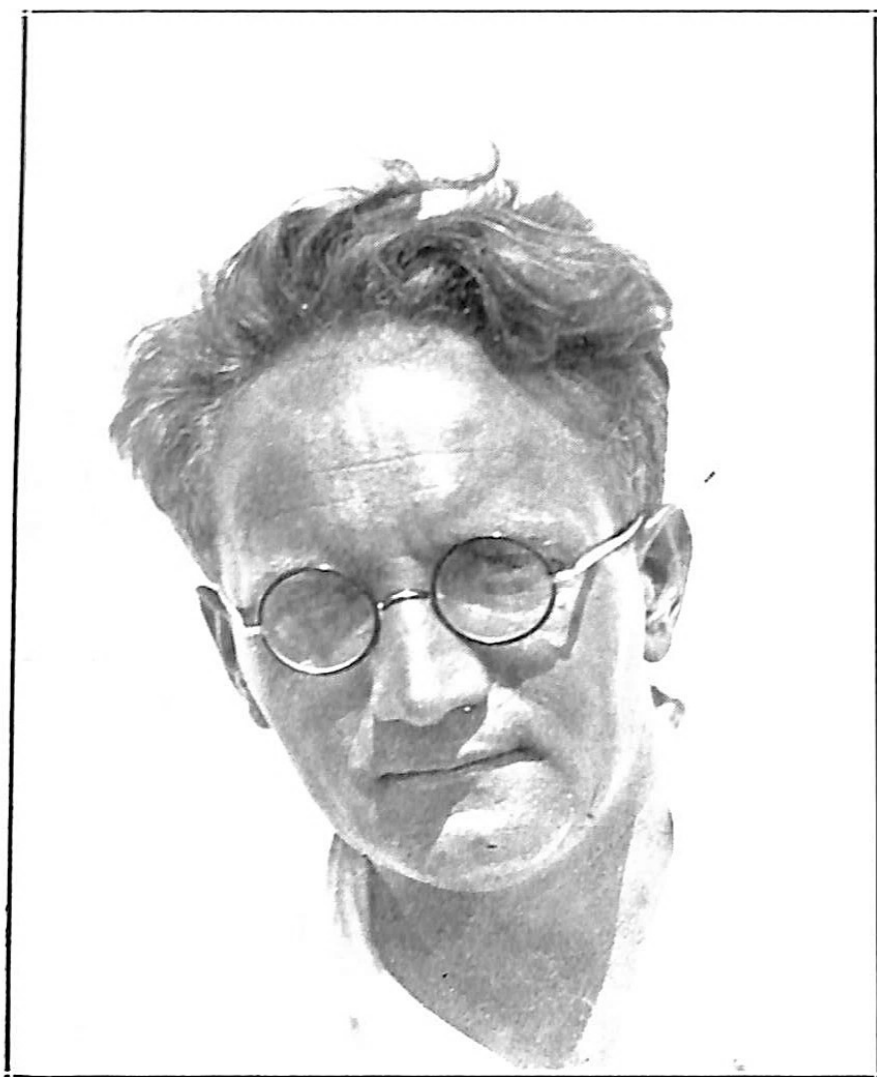

Јован Бандур
диригент Р. п. д. „Обилић“

Х. Берлиоз

Ј. Ш. Славенски

Јосиф — О Боже! жена ми пашће бена.

Марија — А Исус већ мре, ах он мре:
Груди ми већ млека не дају.

Јосиф — На та ћу врата још да лупам.
Милост за нас, тражите спас!
Дајте нам јадним одмор код вас!
И гостопримство свето дајте мајци и детету ви!
Авај! Чак из Јудеје пешке смо дошли ми!

Хор — Отступ'те Јевреји зли!
Египћани шта да чине с вама скитнице прокажене ви!

Јосиф — О Боже! спаси бар мајку умире јадна
Ту крај ње детенце то од глади мре!
Ви људи свирепи, без милосрђа. Срце вам лед.
Под хладом оних сикамора,
Са стране скромну кућу видим ја... да куцам тамо.
Уз топле молбе моје, нек се твоји гласи споје
Да их дирне молбе нам глас.

Марија — Авај! јој силни прати нас свуд, потсмех с'ам
Увреде свуда... Ја пашћу већ...

Марија { Милост за нас! Милост за нас! Пружите спас!
Јосиф { Дајте нам, јадним одмор код вас!
И гостопримство свето дарујте мајци и детету ви!
Авај чак из Јудеје пешке смо дошли ми!

Сцена II.

У кући Исмаелићана.

Домаћин — О, ућ'те јадни Јевреји, ви!
Отворен дом је наш за бедне,
Све вас примамо ми.
Сироти Јевреји, Ућ'те, ућ'те!

Домаћин — О Боже страшног ли јада!
Помоћ дај мо им сада
Пожурте децо, слуге све
Покаж'те доброту душе те!
По нози мелем чист на ране да им дамо!
Ти воде дај, а млеко ти, дај грожђа амо!
Дечку спремте кревет мој
Ту нек одмор нађе свој.

Хор — По нози мелем чист на ране да им дамо
Ти воде њима дај!
Воде им дај, млека дај, кревет спремите мој,
Дете нек вађе одмор свој
А ти донеси грожђа, ти воде њима дај
Ти воде дај, а млеко ти, донеси грожђа амо!
По нози мелем чист на ране да им дамо
Ах, дечку спремте кревет мој,
И ту нек вађе одмор свој.

Млади Измаслићани и њихове слуге, разлетеше се по кући,
извршујући разне наредбе домаћина.

Домаћин — С лика уморног тог,
Вама жалост се чита.
Хајд, храбро само!
Што се може учинићемо ми на помоћ вама.
Сад одбаците ту стрепњу!
Јер смо род с вама Ви.
К'о браћа нам Израилји сви.
Из Сирије смо дошли, либанци пореклом.
А како се зовете?

Јосиф — Име у њој Марија;
Јосиф зовем се ја,
А наше дете: Исус.

Домаћин — Зар Исус!
Ах дивно име!
Реци, занатом каквим се бавиш на свету?
Каквог стања си ти?

Јосиф — Дрводеља сам ја.

Домаћин — Баш исти занат мој;
Ти бићеш другар мени.
У друштву радићемо ми.
Добро биће.
Исус крај нас нек остане сад;
Нек се учи ту док је млад.
За сваки нек се спрема рад.
Све ће добро бити.

Хор — Све ће добро бити!
Ту нек Исус остане сад,
Нек се учи још док је млад,
За сваки нек се спрема рад.

Домачин — За добар крој вечера овог
На радост гостију наших,
Свете музике звуке нам дајте
Да нам спавају слатко!
Иструменте дајте сад децо ви!
Нек нам фрула утехе да са пратњом
Уз харфу тибанску.

Трио за две флауте и харфу. Изводе млади Измаелићани.

Домачин — Плачеш зар, млада мајко; нек ти сузе добра носе.
Сад пођ'те добри оче! Мирнога сна, Бог нек' вам да
Манте јаде. Пуни наде срећно сањајте ви
Срце мирно нек спи.

Марија — { Збогом! хвала добри оче! Већ патње више нема.
Јосиф { Сав прође јад, јер Бог нам даде пуно наде.
Нове среће, пуни наде смо ми, срце мирно нам спи!

Хор — Сад пођ'те добри оче, дечко драг, нежна мајко
Мирнога сна, Бог нек вам да! Манте јаде!
Пуни наде срећно сањајте ви, срце мирно нек спи!
Мирнога сна, Бог нек вам да! Манте јаде!
Пуни наде срећно сањајте ви, срце мирно нек спи!

Марија — { О хвала оче. Већ патње нема више!
Јосиф { Сав прође јад. И хвала сад, наш оче.

Хор — Сад пођ'те добри оче, дечко драг, нежна мајко
Мирнога сна, Бог нек вам да! Манте јаде
Бог нек вам да!

Сцена III.

Епилог.

Реципацијор — И тако би од безбожника једног
Спасен Спаситељ наш.
За десет лета
Марија и Јосиф са њоме
Видеше код Исуса
Сву узвишену моћ.
Љупкост, нежност и мудрост.
Што у њему цвета.
Најзад време већ би
Да своје дому пођу сви
Где ће Исус да испуни божанствену жртву.
Која искупи људски род, од вечних страшних мука.
Правом спасењу душе отвори пут.
Моја душо шта још за тебе оста овде,
До на колена сад пред чудом тим да паднеш.
Моја душо, срце ти,
У теби сад нек чиста љубав сја.
Јер то само отвара пут за небеса нам сва.
Амин.

Хор — Моја душо шта још за тебе оста овде.
До на колена сад, пред чудом тим да паднеш.
Моја душо, срце ти.
У теби сад нек чиста љубав сја.
Јер то само отвара пут за небеса нам сва.
Амин!

Хор Анђела — Амин!

ЈОСИП Ш. СЛАВЕНСКИ:

„RELIGIOPHONIA”

ораторијум за солисте, хор и оркестар

- 1.) Пагани
- 2.) Јевреји
- 3.) Будисти
- 4.) Хришћани
- 5.) Муслимани
- 6.) Песма животу

Славенскова РЕЛИГИОФОНИЈА представља пандан његовој Балканофонији. То је симфонијски-ораториј (за хор, солисте и оркестар) који приказује како се кроз музику изражавала екстаза појединих великих религија. Садржи (према историјском постојању) шест делова: Пагани, Јевреји, Будисти, Хришћани, Муслимани и као последње: Песма животу.

I део: Пагани. — „На почетку беше ритам живота и узвици живих бића.” Овај део приказује верску екстазу дивљака из прашуме. Текста нема, чују се само разни узвици (мушки хор) и дозивања (баритон и бас високо фалсет), све уз прагњу добоша и ломљења дрвета (дубоки ксилофон).

II део: Јевреји — такозвана *Кадии* песма, коју пева баритон уз хор. Музика у стилу старе јеврејске музике; у уводном делу чују се стари јеврејски инструменти (псалтер, хелал, шофар итд.)

Текст јеврејски:

Соло: Jitgaddal wejitzqaddaš šeme rabba

Хор: Amen.

Соло: Beolma divera hire'ute,

wejamlih malehute,

wejasmah purqane

wiqarev mešihe.

Behajjehon uvejomehon uvehajje dehol bet jisrael.

Ba'agala uwizman qariv weimru Amen.

Хор: Amen. Jehu šemme rabba mevarah le'alam ul'olmaja, jitbarah.

Соло: Jitbarah. Wejištabbah wejitzpaar wejitroman wejitznasse, wejithaddar wejitz'alle wejithallal šeme dequdša. Berih hu.

Хор: Berih hu.

Соло: Leela minkol birhata weširata tušbehata wenehemata daamiran beolma weimru: Amen.

Хор: Amen.

Штампа „МЛАДА СРБИЈА“ Београд
